

ΣΥΝΗΓΟΡΟΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΑΝΕΞΑΡΤΗΤΗ ΑΡΧΗ

5 Ιουλίου 2017

Αριθμ. Πρωτ.: 224709/29398/2017

Πληροφορίες: κ./κα Βερέμης Δημήτρης (τηλ.:2131306822) ,
Βουτσίνου Μαρία (τηλ.:2131306609)

Προς

ΕΝΙΑΙΟ ΦΟΡΕΑ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΗ (ΕΦΚΑ)

ΕΝΙΑΙΟ ΤΑΜΕΙΟ ΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΜΙΣΘΩΤΩΝ

ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΑΣΦ/ΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

ΤΜΗΜΑ ΠΑΡΟΧΩΝ ΑΣΘΕΝΕΙΑΣ

Αγ. Κων/νου 8

Τ.Κ. 10241 ΑΘΗΝΑ

Θέμα: Προστατευόμενα μέλη οικογένειας άμεσα ασφαλισμένου πολίτη τρίτης χώρας

Ο Συνήγορος του Πολίτη, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων του σύμφωνα με τα άρθρα 3 & 4 του Ν. 3094/2003, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει με τις διατάξεις του Ν. 4443/2016, έγινε αποδέκτης της με αριθμό φακέλου 224709 αναφοράς, η οποία έχει υποβληθεί από το φιλανθρωπικό, μη κερδοσκοπικό σωματείο «Αλληλεγγύη Solidarity Now» και την αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία «Generation 2.0 RED».

Συγκεκριμένα, αντικείμενο της ανωτέρω αναφοράς είναι ο περιορισμός των δικαιωμάτων των ασφαλισμένων πολιτών τρίτης χώρας και των μελών της οικογένειάς τους, καθώς δικαιούχοι ως προστατευόμενα μέλη για την παροχή υπηρεσιών υγείας από τους ασφαλιστικούς φορείς, φαίνεται να αναγνωρίζονται μόνο τα τέκνα των άμεσα ασφαλισμένων μέχρι την ηλικία των 18 ετών. Αντίθετα, για τις άλλες κατηγορίες ασφαλισμένων (ημεδαπούς και πολίτες ΕΕ) ως προστατευόμενα μέλη αναγνωρίζονται τα άνω των 18 ετών άγαμα τέκνα, καθώς και γονείς, εγγονοί και αδελφοί, εφόσον πληρούν τις σχετικές προϋποθέσεις του νόμου για να χαρακτηρισθούν ως τέτοια.

Με την ανωτέρω αναφορά, ζητείται η παρέμβαση της Ανεξάρτητης Αρχής προκειμένου «να παύσει η ανεπίτρεπτη διάκριση σε βάρος αλλοδαπών εργαζόμενων, νομίμως διαμενόντων, οι οποίοι καταβάλουν ίδιες με τους Έλληνες πολίτες ασφαλιστικές εισφορές απολαμβάνοντας – αδικαιολόγητα- σαφώς λιγότερες παροχές».

I. Νομοθετικό πλαίσιο

Σύμφωνα με τον ν. 4443/2016, ο Συνήγορος του Πολίτη έχει οριστεί φορέας προώθησης και εποπτείας της αρχής της ίσης μεταχείρισης, ανεξαρτήτως, μεταξύ άλλων, φυλής, χρώματος, εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής. Σύμφωνα με το άρθρο 1 του Ν. 4443/2016, «Σκοπός των διατάξεων του Μέρους Α είναι η προώθηση της αρχής της ίσης μεταχείρισης και η καταπολέμηση των διακρίσεων : α) λόγω φυλής, χρώματος, εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής, γενεαλογικών καταβολών, σύμφωνα με την Οδηγία 2000/43/ΕΚ του Συμβουλίου. Σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 2: «Με την επιφύλαξη των παραγράφων 3, 4, 6 του παρόντος, καθώς και του άρθρου 4, η αρχή της ίσης μεταχείρισης ανεξαρτήτως φυλής, χρώματος,

εθνικής ή εθνοτικής καταγωγής, γενεαλογικών καταβολών εφαρμόζεται σε όλα τα πρόσωπα, στο δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα, και όσον αφορά: α) την κοινωνική προστασία, συμπεριλαμβανομένης της κοινωνικής ασφάλισης και της υγειονομικής περίθαλψης, β) τις κοινωνικές παροχές και τις φορολογικές διευκολύνσεις ή πλεονεκτήματα, ...».

Όπως ειδικότερα προκύπτει από τις ισχύουσες διατάξεις της ασφαλιστικής νομοθεσίας, (βλ. 1, 2 και 3 του άρθρου 33 του α.ν. 1846/1951, όπως έχει τροποποιηθεί με τις διατάξεις του άρθρου 48 παρ. 10 του Ν. 3996/2011), προστατευόμενα μέλη θεωρούνται οι εξής: α) η σύζυγος ή ο σύζυγος, β) τα άγαμα τέκνα (νόμιμα ή τέκνα που έχουν νομιμοποιηθεί, αναγνωρισθεί ή υιοθετηθεί, ή προγονοί) και τα φυσικά τέκνα ασφαλισμένου ή συνταξιούχου λόγω αναπηρίας ή γήρατος μέχρι τη συμπλήρωση του 18ου έτους της ηλικίας τους και εάν δεν είναι άνεργα μέχρι τη συμπλήρωση του 24ου έτους της ηλικίας τους, εάν δε συνεχίζουν τις σπουδές τους για 2 έτη μετά τη λήξη των σπουδών τους, εφόσον είναι άνεργα, όχι όμως πέρα από τη συμπλήρωση του 26ου έτους της ηλικίας τους, γ) η μητέρα και ο πατέρας, καθώς και οι θετοί γονείς υπό τις ίδιες με τους φυσικούς γονείς προϋποθέσεις, δ) οι ορφανοί πατέρας και μητέρας εγγονοί και αδελφοί, καθώς και οι ορφανοί, μόνον από πατέρα ή μητέρα αδελφοί ή εγγονοί εφόσον ο επιζών γονέας θεωρείται κατά τα ανωτέρω ως μέλος οικογένειας του ασφαλισμένου, μέχρι συμπλήρωσης του 18ου έτους της ηλικίας τους και εφόσον είναι άγαμοι.

Αναφορικά με τις προϋποθέσεις για την υπαγωγή των μελών αυτών στις ανωτέρω διατάξεις, προβλέπεται ότι: «τα πρόσωπα τα αναφερόμενα στην παραπάνω παράγραφο θεωρούνται ως μέλη της οικογένειας του ασφαλισμένου ή του συνταξιούχου, εφόσον συμβιώνουν με αυτόν και η συντήρησή τους για τις περιπτώσεις β', γ', δ', βαρύνει κυρίως αυτόν.».

Περαιτέρω, σύμφωνα με τις ανωτέρω διατάξεις για τις ίδιες παροχές σε μέλη οικογένειας πολίτη τρίτης χώρας, με τις ανωτέρω διατάξεις ορίζεται ότι ο άμεσα ασφαλισμένος θα πρέπει να είναι: «επί μακρόν διαμένων» και τα προστατευόμενα μέλη να πληρούν τις προϋποθέσεις του π.δ. 150/2006 (Α' 160) (Οδηγία 2003/109ΕΚ) και να διαμένουν μόνιμα στην Ελλάδα.»

Εν προκειμένω, πρέπει να επισημανθεί ότι ήδη οι σχετικές διατάξεις για τους επί μακρόν διαμένοντες αλλοδαπούς, καθώς και οι διατάξεις του π.δ. 131/2006 για την οικογενειακή επανένωση, στις οποίες παρέπεμπαν οι σχετικές διατάξεις του π.δ. 150/2006, έχουν αντικατασταθεί από τις διατάξεις του Ν. 4251/2014 «Κώδικας Μετανάστευσης και Κοινωνικής Ένταξης», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει .

Σύμφωνα με τις διατάξεις του νόμου αυτού, όπως άλλωστε και σύμφωνα με τις προϊσχύσασες διατάξεις, ως μέλη οικογένειας πολίτη τρίτης χώρας, θεωρούνται: α. Ο έτερος των συζύγων, εφόσον έχει συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας του, καθώς και τα κάτω των 18 ετών άγαμα, κοινά τέκνα τους, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που έχουν νομίμως υιοθετηθεί στην Ελλάδα με δικαστική απόφαση ή με αλλοδαπή δικαστική απόφαση που είναι αυτοδικαίως εκτελεστική ή έχει κηρυχθεί εκτελεστική ή έχει αναγνωρισθεί το δεδικασμένο της στην Ελλάδα, β. Τα λοιπά, κάτω των 18 ετών, άγαμα τέκνα του συντηρούντος ή του ετέρου των συζύγων, συμπεριλαμβανομένων των τέκνων που έχουν, κατά τα ανωτέρω, υιοθετηθεί, εφόσον η άσκηση της επιμέλειας έχει νομίμως ανατεθεί για μεν τα τέκνα του συντηρούντος σε αυτό, για δε τα τέκνα του ετέρου συζύγου στον σύζυγο αυτόν. (άρθρο 1 περ. λγ' του Ν. 4251/2014). Θα πρέπει επίσης να διευκρινισθεί ότι με τις διατάξεις του Ν. 4251/2014 προβλέπεται υπό προϋποθέσεις και αυτοτελές δικαίωμα διαμονής των μελών οικογένειας πολίτη τρίτης χώρας (π.χ. αυτοτελής άδεια διαμονής για τέκνα άνω των 18 ετών, άδεια διαμονής δεύτερης γενιάς, άδεια διαμονής για σπουδές κλπ) .

Περαιτέρω, στον Κώδικα Μετανάστευσης και Κοινωνικής Ένταξης (Ν. 4251/2014, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει με τον Ν. 4332/2015) εκτός από τις διατάξεις για τους επί μακρόν διαμένοντες αλλοδαπούς (βλ. διατάξεις των άρθρων 88 επ. του Ν. 4251/2014, με τις οποίες έχουν μεταφερθεί οι διατάξεις της οδηγίας 2003/109), έχουν ενσωματωθεί με το Ν. 4332/2015, και οι διατάξεις της οδηγίας 2011/98/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του

Συμβουλίου για τη χορήγηση στους υπηκόους τρίτων χωρών ενιαίας άδειας διαμονής και εργασίας στην επικράτεια κράτους μέλους. Στο πλαίσιο αυτό, στις διατάξεις του Κώδικα έχει προσδιοριστεί το κοινό σύνολο δικαιωμάτων που αφορά τους εργαζομένους τρίτων χωρών που διαμένουν νομίμως σε κράτος μέλος.

Συγκεκριμένα, με το άρθρο 21Α, του Κώδικα Μετανάστευσης και Κοινωνικής Ένταξης (Ν. 4251/2014, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει με το Ν. 4332/2015) προβλέπονται ίσα δικαιώματα με τους ημεδαπούς στην απασχόληση και εργασία. Ειδικότερα, η ίση μεταχείριση των αλλοδαπών τρίτης χώρας προβλέπεται, όσον αφορά: α. Την πρόσβαση στη μισθωτή ή μη μισθωτή δραστηριότητα και τους όρους απασχόλησης και εργασίας, περιλαμβανομένων των όρων απόλυσης και αμοιβής. Δεν επιτρέπεται πρόσβαση σε δραστηριότητες που αφορούν την άσκηση δημόσιας εξουσίας, β. Την εκπαίδευση και την επαγγελματική κατάρτιση, περιλαμβανομένων των υποτροφιών σπουδών, γ. Την αναγνώριση επαγγελματικών διπλωμάτων, πιστοποιητικών και άλλων τίτλων, δ. Την κοινωνική ασφάλεια και τα βασικά πλεονεκτήματα της κοινωνικής αρωγής και προστασίας, όπως αυτά οριοθετούνται στο πλαίσιο ιδίως του ν. 4051/1960 «Περί ενισχύσεως απροστάτευτων παιδών» (Α 68), του ν.δ. 57/1973 «Περί λήψεως μέτρων κοινωνικής προστασίας οικονομικώς αδυνάτων και καταργήσεως των διεπουσών τον θεσμόν της απορίας διατάξεων» (Α 149), του ν. 1302/1982 «Για την επικύρωση της Διεθνούς Σύμβασης εργασίας αρ.103/1952 (Α 133), του ν. 2101/1992 «Κύρωση της Διεθνούς Σύμβασης για τα δικαιώματα των παιδιών» (Α 192) και του ν. 3454/2006 «Ενίσχυση της οικογένειας και λοιπές διατάξεις» (Α 75). ε. Τις φορολογικές διευκολύνσεις. στ. Την πρόσβαση και παροχή αγαθών και υπηρεσιών που βρίσκονται στη διάθεση του κοινού και την πρόσβαση στις διαδικασίες απόκτησης στέγης. ζ. Την ελευθερία του συνεταιρίζεσθαι και της εγγραφής και συμμετοχής σε οργανώσεις εργαζομένων ή εργοδοτών ή σε οποιαδήποτε οργάνωση της οποίας τα μέλη ασκούν συγκεκριμένο επάγγελμα, περιλαμβανομένων και των πλεονεκτημάτων που παρέχονται από αυτόν τον τύπο οργάνωσης, υπό την επιφύλαξη των διατάξεων περί δημόσιας τάξης και δημόσιας ασφάλειας. η. Την ελεύθερη κίνηση και εγκατάσταση στο σύνολο της Επικράτειας. Το δικαίωμα αυτό μπορεί να περιορίζεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 21 παράγραφος 1. (άρθρο 97 παρ. 1 του Ν. 4251/2014). Τα ανωτέρω δικαιώματα αναγνωρίζονται και για τα μέλη της οικογένειάς του, τα οποία ευρίσκονται εντός της Επικράτειας της χώρας (άρθρο 97 παρ. 2 του Ν. 4251/2014).

Τέλος, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία: «Οι πολίτες τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στην Ελλάδα ασφαρίζονται στους οικείους ασφαλιστικούς οργανισμούς και έχουν τα ίδια ασφαλιστικά δικαιώματα με τους ημεδαπούς» (άρθρο 21 παρ. 2 του Ν. 4251/2014), ενώ ρητώς προβλέπεται επίσης, ότι :« Οι διατάξεις του ν.δ. 57/1973, όπως κάθε φορά ισχύει, για την κοινωνική προστασία, εφαρμόζονται και στους πολίτες τρίτων χωρών που διαμένουν νόμιμα στην Ελλάδα» (άρθρο 21 παρ. 3).

II. Παρατηρήσεις του Συνηγόρου του Πολίτη

Από τα ανωτέρω συνάγεται ότι σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία, οι νομίμως διαμένοντες ασφαλισμένοι πολίτες τρίτης χώρας απολαμβάνουν, κατ'αρχήν, τα ίδια δικαιώματα με τους ασφαλισμένους ημεδαπούς ή/και τους πολίτες της Ε.Ε.

Ωστόσο, από τις προαναφερόμενες διατάξεις του α.ν. 1846/1951, όπως έχει τροποποιηθεί με τις διατάξεις του άρθρου 48 παρ. 10 του Ν. 3996/2011, φαίνεται ότι ο νομοθέτης έθεσε πρόσθετες προϋποθέσεις για την αναγνώριση παροχών ασθένειας σε προστατευόμενα μέλη οικογένειας ασφαλισμένων πολιτών τρίτης χώρας, καθώς για τις παροχές αυτές σε πολίτες τρίτης χώρας ρητά προβλέπεται ότι οι δικαιούχοι θα πρέπει να είναι «επί μακρόν διαμένοντες» και τα μέλη οικογένειας τους δικαιούνται παροχές ασθένειας εφόσον πληρούν τις προϋποθέσεις του π.δ.150/2006 (Α'160) (Οδηγία 2003/109ΕΚ) και διαμένουν μόνιμα στην Ελλάδα». Με τον τρόπο αυτό, αναγνωρίζεται, κατ'αρχήν, το επίμαχο δικαίωμα μόνο στους επί μακρόν διαμένοντες αλλοδαπούς, δηλ. σε όσους αλλοδαπούς

τρίτης χώρας έχουν τον αντίστοιχο τίτλο διαμονής, αποκλείοντας από την προστασία αυτή τους υπολοίπους αλλοδαπούς, οι οποίοι είναι νόμιμα ασφαλισμένοι.

Η πρακτική αυτή, ωστόσο, έρχεται σε αντίθεση με τις προβλέψεις των διατάξεων του Κώδικα Μετανάστευσης και Κοινωνικής Ένταξης, όπου ρητώς προβλέπεται ότι οι νομίμως διαμένοντες αλλοδαποί έχουν τα ίδια ασφαλιστικά δικαιώματα με τους ημεδαπούς (βλ. άρθρο 21 παρ. 2 του Ν. 4251/2014).

Περαιτέρω, με την ερμηνευτική εγκύκλιο υπ' αριθμ. 75 (αριθμ. πρωτ.: Α11/509/4.10.2011) εγκύκλιος του Ιδρύματος Κοινωνικών Ασφαλίσεων (ΙΚΑ) (Ενιαίο Ταμείο Ασφάλισης Μισθωτών – Γενική Δ/ση Ασφαλιστικών Υπηρεσιών – Τμήμα Παροχών Ασθενείας), οι δικαιούχοι των παροχών ασθενείας φαίνεται να περιορίζονται έτι περαιτέρω, καθώς στην σχετική εγκύκλιο «...σαν μέλη οικογένειας υπηκόου τρίτης χώρας που κατοικεί νόμιμα στην Ελλάδα, θεωρούνται ο,η σύζυγος, εφόσον έχει συμπληρώσει το 18^ο έτος της ηλικίας και τα κάτω των 18 ετών άγαμα τέκνα τους, συμπεριλαμβανομένων και εκείνων που έχουν υιοθετηθεί», επειδή αυτά ορίζονται ως μέλη οικογένειας «σύμφωνα με τις διατάξεις του προεδρικού Διατάγματος 131/2006 «Εναρμόνιση της Ελληνικής Νομοθεσίας με την οδηγία 2003/86/ΕΚ σχετικά με το δικαίωμα οικογενειακής επανένωσης» (ΦΕΚ 143/13-7-2006, τεύχος Α)».

Πέρα, ωστόσο από την ευθεία αντίθεση στις διατάξεις του Κώδικα Μετανάστευσης και Κοινωνικής Ένταξης περί ίσης μεταχείρισης (άρθρο 21 παρ. 2 του ν. 4251/2014), τόσο οι διατάξεις α.ν. 1846/1951, όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, όσο και η ερμηνευτική προσέγγιση που αποτυπώνεται στην προαναφερόμενη εγκύκλιο, φαίνεται να διατηρεί σε ισχύ μια εσφαλμένη ερμηνεία και πρακτική που δεν συνάδει με τη νομοθετική εξέλιξη που επήλθε ιδίως μετά την θέση σε ισχύ του Κώδικα Μετανάστευσης και Κοινωνικής Ένταξης. Ειδικώς, θα πρέπει να αναφερθεί ότι με την ενσωμάτωση της οδηγίας 2011/98 και τις τροποποιήσεις, οι οποίες έχουν επέλθει με τις διατάξεις του Ν. 4332/2015, δεν επιτρέπεται κατ'αρχήν διαφορετική μεταχείριση μεταξύ των ημεδαπών και των πολιτών τρίτης χώρας, δικαιούχων του ενιαίου τίτλου διαμονής στη χώρα.

Από τα ανωτέρω φαίνεται ότι οι διατάξεις της ισχύουσας ασφαλιστικής νομοθεσίας αποκλείουν αυθαίρετα τα άνω των 18 ετών τέκνα και άλλα μέλη της οικογένειας άμεσα ασφαλισμένου πολίτη τρίτης χώρας από τις επίμαχες παροχές, σε αντίθεση με τα ισχύοντα για τα προστατευόμενα μέλη ημεδαπών ασφαλισμένων και πολιτών Ε.Ε., για τα οποία αρκεί να συντηρούνται από τον άμεσα ασφαλισμένο και να πληρούν τις λοιπές προϋποθέσεις της ασφαλιστικής νομοθεσίας (π.χ. άνεργα μέλη, ανάκανα για εργασία κλπ). Η πρακτική αυτή, ωστόσο, καταλήγει σε διαφορετική μεταχείριση σε εργαζόμενους ασφαλισμένους τρίτης χώρας, περιορίζοντας το εύρος των παροχών που μπορούν να έχουν προστατευόμενα μέλη της οικογένειας τους, με μόνο προφανές κριτήριο την ιθαγένειά τους, χωρίς να παρέχεται οποιαδήποτε αιτιολόγηση για την απόκλιση, από τον, κατ' αρχήν, ισότιμο ανταποδοτικό χαρακτήρα των ασφαλιστικών εισφορών, όλων των ασφαλισμένων ανεξάρτητα από επιμέρους χαρακτηριστικά που τυχόν διαθέτουν (εθνικά, φυλετικά, ιθαγένεια κλπ).

Στο σημείο αυτό, θα πρέπει να διευκρινισθεί ότι και για τους Έλληνες πολίτες και τους πολίτες της ΕΕ η ασφαλιστική κάλυψη στα μέλη της οικογένειας (ενήλικα τέκνα, γονείς κλπ.) παρέχεται εφόσον στο πρόσωπό τους συντρέχουν οι ειδικές προϋποθέσεις, που θέτει ο νόμος (π.χ. άνεργα ή ανάκανα για εργασία, να συντηρούνται από τον άμεσα ασφαλισμένο). Ειδικότερα, για τα άνω των 18 ετών τέκνα και, προκειμένου να θεωρηθούν ως προστατευόμενα μέλη και να τύχουν ασφαλιστικής κάλυψης, θα πρέπει είτε : α) να είναι άνεργα μέχρι τη συμπλήρωση του 24ου έτους της ηλικίας τους ή β) εάν δε συνεχίζουν τις σπουδές τους για 2 έτη μετά τη λήξη των σπουδών τους, εφόσον είναι άνεργα, μέχρι τη συμπλήρωση του 26ου έτους της ηλικίας τους. Επίσης, και για τα υπόλοιπα μέλη της οικογένειας (π.χ. γονείς), τα οποία δυνητικά μπορούν να τύχουν ανάλογης προστασίας, εφόσον συντρέχουν οι ειδικές προϋποθέσεις του νόμου, προβλέπεται ότι «... θεωρούνται ως μέλη της οικογένειας του ασφαλισμένου ή του συνταξιούχου, εφόσον συμβιώνουν με αυτόν και η συντήρησή τους για τις περιπτώσεις β', γ', δ', βαρύνει κυρίως αυτόν».

Συνεπώς, ο Συνήγορος του Πολίτη θεωρεί ότι και για τους άμεσα ασφαλισμένους πολίτες τρίτης χώρας θα πρέπει να αναγνωρίζεται κατ'αρχήν δικαίωμα ασφαλιστικής κάλυψης και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης στα μέλη της οικογένειάς τους υπό τις ίδιες προϋποθέσεις, που αναγνωρίζεται το δικαίωμα αυτό στα μέλη οικογένειας Έλληνα ασφαλισμένου ή πολίτη ΕΕ. Αντιθέτως, με τον περιορισμό του δικαιώματος αυτού μόνο στα ανήλικα τέκνα μέχρι 18 ετών για τους άμεσα ασφαλισμένους πολίτες τρίτης χώρας με την αιτιολογία ότι μόνο στα μέλη αυτά αναγνωρίζεται δικαίωμα για οικογενειακή επανένωση, φαίνεται να συνδέονται δύο διαφορετικές κατηγορίες δικαιωμάτων που εξυπηρετούν διαφορετικές ανάγκες, εκείνο της οικογενειακής επανένωσης και εκείνο των παροχών ασφάλισης προστατευόμενων μελών, με αποτέλεσμα τον χωρίς προφανή συνάφεια περιορισμό του εύρους των δικαιούχων παροχών ασφάλισης και των δικαιωμάτων του άμεσα ασφαλισμένου πολίτη τρίτης χώρας από τις παροχές ασφάλειας που απολαμβάνει ο ημεδαπός ασφαλισμένος ή ο ασφαλισμένος πολίτης της ΕΕ, παρά το γεγονός ότι καταβάλλουν τις ίδιες εισφορές χωρίς διαφοροποίηση.

Προς επίρρωση των ανωτέρω ισχυρισμών αναφορικά με την ίση μεταχείριση πολιτών τρίτων χωρών κατόχων ενιαίας άδειας, θα πρέπει να αναφερθεί ότι και η πρόσφατη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, επιβεβαιώνει ότι, εφόσον η εκάστοτε επίμαχη παροχή, αφορά παροχή κοινωνικής ασφάλισης, όπως εν προκειμένω, κι όχι κοινωνικής πρόνοιας, δεν μπορεί να υπάρξει παρεκκλίση από την αρχή της ίσης μεταχείρισης, που κατοχυρώνεται στο άρθρο 12 της οδηγίας 2011/98. Συγκεκριμένα, σε πρόσφατη απόφαση του ΔΕΕ, που αφορά παροχή επιδόματος υπέρ οικογενειών με τουλάχιστον τρία (3) τέκνα, το Δικαστήριο έκρινε ότι: «*Κατ' ορθή ερμηνεία, το άρθρο 12 της οδηγίας 2011/98/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 13ης Δεκεμβρίου 2011, σχετικά με ενιαία διαδικασία υποβολής αίτησης για τη χορήγηση στους υπηκόους τρίτων χωρών ενιαίας άδειας διαμονής και εργασίας στην επικράτεια κράτους μέλους και σχετικά με κοινό σύνολο δικαιωμάτων για τους εργαζομένους από τρίτες χώρες που διαμένουν νομίμως σε κράτος μέλος, αντιτίθεται σε εθνική κανονιστική ρύθμιση όπως η επίμαχη στην υπόθεση της κύριας δίκης, η οποία αποκλείει το δικαίωμα υπηκόου τρίτης χώρας, κατόχου ενιαίας άδειας, κατά την έννοια του άρθρου 2, στοιχείο γ', της οδηγίας αυτής, προς λήψη παροχής ... Στην ίδια απόφαση κρίθηκε ότι παρεκκλίσεις για τον περιορισμό του δικαιώματος ίσης μεταχείρισης, χωρούν μόνον στην περίπτωση, που οι αρμόδιες για την εφαρμογή της οδηγίας 2011/98 αρχές του οικείου κράτους μέλους έχουν δηλώσει σαφώς την πρόθεσή τους να κάνουν χρήση των εν λόγω παρεκκλίσεων, σύμφωνα με τις διαδικασίες που προβλέπονται στο αρ. 12 παρ. 2 στοιχείο β' της οδηγίας 2011/98, διαδικασία στην οποία διαπιστώθηκε ότι δεν είχε προβεί η Ιταλία. (υπόθεση C-449/16, Kerly Del Rosario Martinez Silva κατά Istituto nazionale della previdenza sociale (INPS), Comune di Genova, 21.06.2017).*

Λαμβανομένων υπόψη των ως άνω επισημάνσεων, ο Συνήγορος του Πολίτη σας καλεί να αιτιολογήσετε ειδικώς τους λόγους άρνησης αναγνώρισης παροχών ασφάλισης των προστατευόμενων μελών οικογένειας άμεσα ασφαλισμένου πολίτη τρίτης, με τις ίδιες προϋποθέσεις που αυτές αναγνωρίζονται για τους ημεδαπούς ή τους πολίτες ΕΕ.

Λόγω του επείγοντος χαρακτήρα του θέματος, παρακαλούμε να μας ενημερώσετε άμεσα για τις απόψεις σας επί του θέματος, καθώς και τις τυχόν ενέργειες στις οποίες προτίθεστε να προβείτε.

Για κάθε περαιτέρω πληροφορία ή διευκρίνιση παραμένουμε στη διάθεσή σας.

Ακριβές Αντίγραφο

Κούγια Χριστίνα

Με εκτίμηση

Λυκοβαρδή Καλλιόπη
Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη

Κοινοποίηση:

1. Υπουργείο Εργασίας, Κοινωνικής Ασφάλισης
& Κοινωνικής Αλληλεγγύης

Γενική Διεύθυνση Εργασίας και Ένταξης στην Απασχόληση
Σταδίου 29
ΤΚ 101 10 Αθήνα

2. Υπουργείο Μεταναστευτικής Πολιτικής
Γενική Διεύθυνση Μεταναστευτικής Πολιτικής

Ευαγγελιστρίας 2
ΤΚ 10563 Αθήνα

2. Κυρία

ΠΑΠΑΠΑΝΤΟΛΕΩΝ ΚΛΕΙΩ

Δικηγόρο

ΒΑΛΤΕΤΣΙΟΥ 39

ΤΚ 106 81 ΑΘΗΝΑ